

THE ULURU STATEMENT FROM THE HEART IN KURDISH SORANI

ئێمە، لە کۆنگرەى دەستوورى نیشتمانى 2017 کۆبوینهوه، لە هه‌موو خاڵێكى ئاسمانى باشووره‌وه هاتووین، بۆ راگه‌ياندى ئه‌م به‌ياننامه‌یه‌ له‌ دله‌وه: هۆزه‌كانى ئه‌بۆرجینى و دوورگه‌كانى ته‌نگاوى تۆره‌س، یه‌كه‌مین نه‌ته‌وه‌ سه‌روه‌ره‌كانى كشه‌وى ئوسترالىا و دوورگه‌كانى ده‌ورووبه‌رى بوون، و خاوه‌نى بوون له‌ ژێر یاسا و كه‌له‌پوورى خۆمان. باپیرانمان ئه‌مه‌یان كرد، له‌ سه‌ر زانسته‌كانى كۆلتورمان، له‌ دروستبوونه‌وه‌، له‌ سه‌ر بنه‌مایى یاسای هاوبه‌ش له‌ 'كاتى دێرین' -ه‌وه، به‌ پێ زانستى 60,000 سال پێش ئێستا. ئه‌م سه‌روه‌رییه‌ بێرۆكه‌یه‌كى روحيه‌: په‌یوه‌ندییه‌ پێشووییه‌كان له‌ نیوان خاك، یان 'سوروشتى داىك'، و خه‌لكانى ئه‌بۆرجینى و دوورگه‌كانى ته‌نگاوى تۆره‌س، كه‌ له‌ وێه‌وه‌ له‌ داىكبوونه‌، په‌یوه‌ست ماونه‌ته‌وه‌ پێی، و ده‌بێت رۆژێك بۆى بگه‌ڕێنه‌وه‌ بۆ ئه‌وه‌ی، یه‌كبه‌رییه‌وه‌ له‌ گه‌ل باپیرانمان، ئه‌م په‌یوه‌ندییه‌ بناغه‌ی خاوه‌ندارى خاكه‌كه‌یه‌، یان له‌ ئه‌و باشتى سه‌روه‌رییه‌. ئه‌مه‌ هه‌رگیز كۆتایى نه‌هاتووێه‌ یان نه‌كوژاوه‌ته‌وه‌، و هاوشان بووه‌ له‌ گه‌ل تاج [ده‌سه‌لاتى شاهانشاھى]. [جۆریكێتر چۆن ده‌بێت؟ كه‌ ئه‌و خاڵكه‌ی خاوه‌نى خاكێك بۆ شه‌ست هه‌زار سال، و ئه‌م په‌یوه‌ندییه‌ پێرۆزه‌ له‌ دووسه‌د سالى رابردوودا نامیڤیت له‌ میژووی جیهان دا؟ به‌ گۆرانكارى سه‌ره‌كى له‌ ده‌ستوور دا، و ریفۆرمى بنچینه‌یى، ئێمه‌ باوه‌رده‌كه‌ین كه‌ ئه‌م سه‌روه‌رییه‌، دێرینه‌ ده‌توانێت بده‌وشیته‌وه‌ وه‌ك درپیرینیكى پوختتر بۆ نه‌ته‌وه‌گه‌رى ئوسترالىا. له‌ هاوڕێژه‌یدا ئێمه‌ له‌ هه‌موو میله‌تێك زیاتر زندانى ده‌كرێن له‌ سه‌ر ئاستى جیهان دا. ئێمه‌ به‌ زگماكى خه‌لكێكى تاوانكار نین. منداڵه‌كانمان دوور ده‌كرێنه‌وه‌ له‌ بنه‌ماله‌كانیان به‌ رێژه‌یه‌كى نه‌بێراو. ئه‌مه‌ هه‌رگیز به‌ هۆى ئه‌وه‌ وه‌ نیه‌ كه‌ خۆشه‌ویستیمان نییه‌ بۆیان. لاوه‌كانمان له‌ زندانه‌كاندا ده‌چه‌وسێنه‌وه‌ به‌ ژماریه‌كى هه‌ره‌ زۆر. ده‌بێت ئه‌وان هیوامان بن بۆ پاشه‌روژ. ئه‌م قه‌بارانه‌ی قه‌یرانه‌كه‌مان، به‌ ئاشكرایی پێكهاته‌ی سروشتى كێشه‌كه‌مان شیده‌كاته‌وه‌. ئه‌مه‌ ئازارى بێ هیژیمان. ئێمه‌ ریفۆرمى ده‌ستوورى ده‌خوازین بۆ به‌هێزکردنى گه‌له‌كه‌مان و وه‌گرتنه‌وه‌ی پێگه‌ی شایسته‌ی خۆمان له‌ ولاته‌كه‌مان. ئه‌وه‌كاتێكه‌ هیژمان هه‌بێت له‌ سه‌ر چاره‌نووسى خۆمان منداڵه‌كانمان گه‌شه‌ده‌كه‌ن ئه‌وان له‌ دووجیهان دا ریده‌كه‌ن و كۆلتوره‌كه‌یان دیاریه‌ك ده‌بێت بۆ ولاته‌كه‌یان. ئێمه‌ داوا ده‌كه‌ین بۆ دامه‌زراندنى ده‌نگى یه‌كه‌م نه‌ته‌وه‌كان بچێته‌ ناھو ده‌ستووره‌وه‌. ماكاراتا لووتكه‌ی ئه‌ژێنداكه‌مان: یه‌كبوونه‌وه‌ پاش تێكوشین. ئاواتى ئێمه‌ له‌ خۆده‌گریت بۆ په‌یوه‌ندییه‌كى دادوهرانه‌ و راستگۆیانه‌ له‌ گه‌ل خه‌لكى ئوسترالىا بۆ داهاووه‌یه‌كى باشتى بۆ منداڵه‌كانمان له‌ سه‌ر بنه‌مای دادپه‌روه‌رى و چاره‌نووسى-خۆی. ئێمه‌ داوا ده‌كه‌ین له‌ كۆمیسىۆنى ماكاراتا بۆ سه‌رپه‌رشتى پرۆسه‌یه‌ك بۆ دروستکردنى رێكه‌وتن له‌ نیوان حكومه‌ت و یه‌كه‌م نه‌ته‌وه‌كان و گوتنى راستى سه‌باره‌ت به‌ میژووومان. له‌ 1967 ئێمه‌ هه‌ژمار كراین، له‌ 2017 ئێمه‌ ده‌خوازین ببیسترین. ئێمه‌ ئه‌م بنكه‌یه‌ به‌جێده‌هێلین و ده‌ست ده‌كه‌ین به‌ گه‌شتێك له‌ سه‌ران سه‌رى ئه‌م ولاته‌ به‌ریه‌. ئێمه‌ بانگێشتان ده‌كه‌ین كه‌ له‌ گه‌لمان رێنكه‌ن له‌ بزوتنه‌وه‌یه‌كى خه‌لكى ئوسترالى به‌ره‌و پاشه‌روژێكى باشتى.

THE ULURU STATEMENT FROM THE HEART

IN ENGLISH

We, gathered at the 2017 National Constitutional Convention, coming from all points of the southern sky, make this statement from the heart:

Our Aboriginal and Torres Strait Islander tribes were the first sovereign Nations of the Australian continent and its adjacent islands, and possessed it under our own laws and customs. This our ancestors did, according to the reckoning of our culture, from the Creation, according to the common law from 'time immemorial', and according to science more than 60,000 years ago.

This sovereignty is a spiritual notion: the ancestral tie between the land, or 'mother nature', and the Aboriginal and Torres Strait Islander peoples who were born therefrom, remain attached thereto, and must one day return thither to be united with our ancestors. This link is the basis of the ownership of the soil, or better, of sovereignty. It has never been ceded or extinguished, and co-exists with the sovereignty of the Crown.

How could it be otherwise? That peoples possessed a land for sixty millennia and this sacred link disappears from world history in merely the last two hundred years?

With substantive constitutional change and structural reform, we believe this ancient sovereignty can shine through as a fuller expression of Australia's nationhood.

Proportionally, we are the most incarcerated people on the planet. We are not an innately criminal people. Our children are alienated from their families at unprecedented rates. This cannot be because we have no love for them. And our youth languish in detention in obscene numbers. They should be our hope for the future.

These dimensions of our crisis tell plainly the structural nature of our problem. This is *the torment of our powerlessness*.

We seek constitutional reforms to empower our people and take a rightful place in our own country. When we have power over our destiny our children will flourish. They will walk in two worlds and their culture will be a gift to their country.

We call for the establishment of a First Nations Voice enshrined in the Constitution.

Makarrata is the culmination of our agenda: the coming together after a struggle. It captures our aspirations for a fair and truthful relationship with the people of Australia and a better future for our children based on justice and self-determination.

We seek a Makarrata Commission to supervise a process of agreement-making between governments and First Nations and truth-telling about our history.

In 1967 we were counted, in 2017 we seek to be heard. We leave base camp and start our trek across this vast country. We invite you to walk with us in a movement of the Australian people for a better future.

@UluruStatement

@UluruStatement

@UluruStatement

Visit UluruStatement.org for more information